

Enheten för människa och omgivning
Kersti Lorén, 010-730 95 87
arbetsmiljoverket@av.se

Remiss - Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020-2024

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Arbetsmiljöverket uppskattar att det i många delar av remissen klart deklarerar att en god arbetsmiljö är en förutsättning för ett gott patientsäkerhetsarbete. Detta följs dock inte upp i beskrivningen av fokusområdena. Under fokusområde 3 och 4 bör riskbedömning av arbetsmiljöförhållanden, och dess betydelse för patientsäkerheten, finnas med, särskilt under rubriken om vad huvudmännen kan göra.

På sidan 27, i näst sista stycket om riskmedvetenhet, borde även kunskaper om säker arbetsmiljö nämnas. Det vore ett sätt att integrera patientsäkerhet med säker arbetsmiljö.

Tredje och fjärde raden på sidan 30, kan kompletteras med "riskbedömning" och "tillbud". Det är ytterligare ett exempel på hur arbetsmiljöfrågorna kan integreras i handlingsplanen.

Punkt 4, under rubriken "vad kan huvudmännen göra" på sidan 31 kan ändras till "...utveckling av kvalitet, patientsäkerhet och arbetsmiljö..."

I andra punkten på sidan 23, nämns endast "omotiverade könsskillnader", medan texten ovanför nämner "jämlikhetsperspektiv". Arbetsmiljöverket föreslår att man lyfter såväl jämställdhet som jämlikhet i texten.

Arbetsmiljöverket har inte "särskilt uppdrag inom patientsäkerhetsområdet", rubriken på sidan 37 kan därför vara missvisande. Däremot är en god arbetsmiljö en förutsättning för framgång i arbetet med patientsäkerhetsfrågor.¹

¹ Referens: Marianne Törner om vikten av att samordna patientsäkerhet med arbetsmiljö
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022437517301718?via%3Dihub>

Under punkt 4.1 och 4.2, på sidorna 30 och 31, beskrivs att utveckla samverkan och samordnade riskanalyser vilket Arbetsmiljöverket inte har i sitt uppdrag. Det är huvudmännen, som har ansvar för såväl arbetsmiljö som patientsäkerhet, som ska samordna riskbedömningarna och utreda bakomliggande orsaker till vårdskador och arbetsskador. Det är inte tydligt för Arbetsmiljöverket på vilket sätt vi förväntas bidra i fokusområde 4, "Stärka analys, lärande och utveckling".

Arbetsmiljöverket noterar att vi inte nämns som aktör i fokusområde 5, "Öka riskmedvetenhet och beredskap", som har bäring på arbetsmiljöfrågorna.

På sidan 32, i tredje stycket, borde fokus riktas mot ett systematiskt arbetsmiljöarbete, då även andra arbetsmiljöförhållanden, till exempel fysiska och kognitiva, har stor betydelse för patientsäkerheten.

I beskrivningen av risker i punkt 5.2, på sidan 33, är det oklart om arbetsmiljörisker omfattas.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin-Ekenhem. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Christina Jonsson deltagit. Föredragande har varit Kersti Lorén.

Erna Zelmin-Ekenhem

Kersti Lorén

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet